

Udskriftsdato: 10. januar 2026

2022/1 LSF 47 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort
(Forlængelse af forsøg med et socialt frikort og indførelse af kontrol med
sociale frikort)**

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Social- og Ældremin., j.nr. 2022-1637

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort

(Forlængelse af forsøg med et socialt frikort og indførelse af kontrol med sociale frikort)

§ 1

I lov om forsøg med et socialt frikort, jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 15. november 2019, som ændret ved lov nr. 2217 af 29. december 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 ændres »2019-2022« til: »2019-2024«.

2. I § 2, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »10.000 kr.«: »(2023-niveau)«.

3. I § 2, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »20.000 kr.«: »(2023-niveau)«.

4. § 2, stk. 3, 2.-4. pkt., ophæves, og i stedet indsættes som 2. og 3. pkt.:

»En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i perioden fra 2019 til 2023, kan tjene op til 20.000 kr. (2023-niveau) skattefrit i hvert af årene 2023 og 2024, jf. dog stk. 4. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2024, kan tjene op til 20.000 kr. (2023-niveau) skattefrit i året 2024.«

5. I § 2 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal én gang i første kvartal af henholdsvis 2023 og 2024 kontrollere, om borgerne, som kommunen har udstedt socialt frikort til, stadig opfylder betingelserne for at have et socialt frikort. Hvis en borger ikke længere opfylder betingelserne for at have et socialt frikort, skal kommunalbestyrelsen orientere borgeren herom og deaktivere borgerens sociale frikort.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

6. I § 2 indsættes efter stk. 4, der bliver stk. 5, som stk. 6:

»Stk. 6. De beløb, der er nævnt i § 2, stk. 2, nr. 2, og stk. 3, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbene afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2024.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 7.

7. I § 4 ændres »en særskilt fælleskommunal it-løsning, som etableres og drives af et aktieselskab, som KL ejer« til: »it-løsningen Socialtfrikort.dk«.

8. I § 6, stk. 2, ændres »2023« til: »2025«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Partierne (Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet og Liberal Alliance) bag Aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2021-2024 har afsat midler til at forlænge forsøgsperioden for ordningen med et socialt frikort i 2023-2024. Det er samtidigt aftalt med ovenstående partier samt KristenDemokraterne at reservere yderligere midler til forlængelsen i den kommende aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026.

Folketinget vedtog i 2018 lov om forsøg med et socialt frikort. I 2020 vedtog Folketinget yderligere lov om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort. Med et socialt frikort får borgere med særlige sociale problemer, eksempelvis misbrug, hjemløshed eller psykiske vanskeligheder, mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt, uden at dette fradrages i andre offentlige ydelser.

Frikortet har til formål at understøtte, at de mest udsatte borgere i samfundet gives bedre muligheder for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage hertil og opleve værdi herved i hverdagen.

Hensigten er desuden, at det sociale frikort tilskynder virksomheder til at tage et socialt ansvar ved at engagere udsatte borgere. Det sociale frikort skal således fjerne barrierer og motivere borgere til at engagere sig på arbejdsmarkedet under fleksible vilkår, som kan tilpasses den enkelte borgers livsomstændigheder.

Formålet med lovforslaget er at forlænge forsøgsperioden for det sociale frikort med yderligere to år i 2023-2024. Dette vil gøre det muligt at sikre yderligere udbredelse af det sociale frikort blandt borgere og virksomheder samt yderligere implementering af ordningen i landets kommuner.

Ordningen foreslås videreført med enkelte justeringer, herunder dels at beløbsgrænsen fremadrettet reguleres, så værdien af ordningen ikke udhules over tid, og dels at der én gang årligt foretages kontrol af alle frikort for at sikre, at borgerne fortsat er i målgruppen, hvormed risikoen for misbrug af ordningen og forskelsbehandling mellem borgerne mindskes.

2. Forlængelse af forsøg med et socialt frikort

2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1 i lov om forsøg med et socialt frikort, jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 15. november 2019 (herefter socialfrikortsloven), at borgere med særlige sociale problemer i forsøgsperioden 2019-2022 har ret til et socialt frikort, såfremt betingelserne i lovens § 2 er opfyldt.

Det sociale frikort giver, jf. lovens § 2, stk. 3, mulighed for, at borgere kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og udstøttet arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v., uden at indtægten fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2019, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i hvert af årene 2019 og 2020. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2019, 2020 eller 2021, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i hvert af årene 2021 og 2022. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2022, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i året 2022.

Det fremgår af lovens § 2, stk. 2, nr. 1, at målgruppen for ordningen er borgere med særlige sociale problemer, der opfylder betingelserne for at modtage hjælp og støtte efter afsnit V i lov om social

service. Derudover er det et krav, at borgerne hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft en arbejdsindkomst på over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af et socialt frikort, jf. § 2, stk. 2, nr. 2. Dertil skal borgerne opfylde opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 241 af 12. februar 2021, jf. § 2, stk. 2, nr. 3, i lov om forsøg med et socialt frikort.

Ifølge bemærkningerne til § 2 i lov om forsøg med et socialt frikort er borgere med særlige sociale problemer defineret som personer, der er socialt udsatte (f.eks. på grund af hjemløshed eller misbrug) eller har psykiske vanskeligheder (f.eks. angst eller depression), jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 161 som fremsat, side 9. Personer med handicap (kognitivt eller fysisk) indgår således ikke i definitionen, medmindre de har særlige sociale problemer. Målgruppen kan dog omfatte unge i efterværn, jf. § 76 i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022 (herefter serviceloven), hvis kriterierne for socialt frikort i øvrigt er opfyldt, da disse antages at opfylde betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i serviceloven.

Det er kommunalbestyrelsen, der på baggrund af en ansøgning fra en borger kan udstede et socialt frikort, jf. § 2 i lov om forsøg med et socialt frikort. En afgørelse om afslag kan påklages til Ankestyrelsen, jf. lovens § 5.

Efter de gældende regler skal indtægter på baggrund af et socialt frikort ikke fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser. Det betyder, at der ved tildeling af offentlige sociale ydelser skal ses bort fra indtægter på baggrund af et socialt frikort. Der skal tillige ses bort fra indtægter via det sociale frikort ved vurdering af eksempelvis ansøgninger om hjælp i særlige tilfælde (behovsbestemte enkeltudgifter m.v.) efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik. Formålet er at sikre, at det sociale frikort supplerer den hjælp, borgeren i øvrigt har ret til.

Det sociale frikort skal således ikke have betydning for borgerens ret til anden hjælp.

Det fremgår af lovens § 4, at indtægt på baggrund af et socialt frikort skal indberettes af virksomheden via en særskilt fælleskommunal it-løsning, som etableres og drives af et aktieselskab, som KL ejer. Denne it-løsning findes på www.socialtfrikort.dk og drives af KOMBIT A/S.

Modtagere af hjælp i kontanthjælpssystemet, som er omfattet af 225-timersreglen i lov om aktiv socialpolitik, skal opfylde et arbejdskrav på 225 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder for, at hjælpen ikke bliver nedsat.

Ifølge vejledning nr. 9514 af 30. juni 2021 om 225-timersreglen for ægtepar og ugifte, der modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik § 11, kan arbejde udført via socialt frikort tælle med i opgørelsen af 225 timers ordinært og udstøttet arbejde. 225-timersreglen indebærer en konkret vurdering af personens arbejdsevne, og der er ikke regler for, at anvendelsen af det sociale frikort påvirker vurderingen af personens arbejdsevne. Hvis der skal tages så omfattende skånehensyn, at de ikke vil kunne tilgodeses på det ordinære arbejdsmarked, vil personer dog efter en konkret vurdering kunne være undtaget fra kravet om 225 timers arbejde som følge af begrænset arbejdsevne.

Det betyder, at arbejde udført via et socialt frikort skal tælle med i opgørelsen af 225 timers ordinært og udstøttet arbejde, når betingelserne til arbejdets karakter er opfyldt. Borgeren skal selv oplyse antal timer og løn til kommunen.

Det forhold, at en person har et socialt frikort og indtægter via dette, kan ikke alene lægges til grund for vurderingen af personens arbejdsevne, idet der skal foretages en konkret og individuel vurdering af personens arbejdsevne i forhold til 225-timersreglen og førtidspension.

Det fremgår af § 6 stk. 2, i lov om forsøg med et socialt frikort, at loven ophæves den 1. januar 2023.

2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Pr. 24. august 2022 var 6.687 borgere blevet visiteret til et socialt frikort. Heraf havde 2.819 borgere anvendt deres sociale frikort i forbindelse med en eller flere ansættelser siden ordningens ikrafttræden den 1. januar 2019. Ordningen har således vundet stor udbredelse i løbet af forsøgsperioden, og tendensen er stigende.

I 2020 gennemførte Ankestyrelsen ”Evaluerings af det sociale frikort”. Den viser, at det sociale frikort har en række gevinster for både borgere og virksomheder, og at samarbejdet mellem virksomhederne og de borgere, der har anvendt det sociale frikort, generelt er velfungerende. Flere borgere fremhæver øget trivsel, både fysisk og mentalt, som en positiv følge af, at de har anvendt deres sociale frikort i forbindelse med en ansættelse. Virksomhederne oplever en stor værdi ved at se udsatte borgere udvikle sig via beskæftigelse og ved, at der via frikortet skabes øget kontakt mellem en marginaliseret samfundsgruppe og virksomheder.

”Evaluerings af det sociale frikort 2022”, som Socialstyrelsen har udarbejdet, tegner det samme billede af, at brugen af det sociale frikort har positiv betydning for en borgers udvikling. Evalueringen viser, at beskæftigelsen blandt borgere, der har anvendt deres sociale frikort, er 9 pct. halvandet år efter visitationstidspunktet, mens det tilsvarende er omkring 4 pct. blandt dem, der ikke har anvendt deres sociale frikort.

Det er derfor Social- og Ældreministeriets vurdering, at der er brug for at forlænge forsøgsperioden med 2 år.

En forlængelse af forsøgsperioden vil gøre det muligt at sikre yderligere udbredelse af det sociale frikort blandt borgere og virksomheder, samt sikre stærkere implementering af ordningen i landets kommuner.

Det er i forlængelse heraf Social- og Ældreministeriets vurdering, at der er behov for at indføre og foretage kontrol med alle borgere med sociale frikort, så det sikres, at borgerne fortsat lever op til betingelserne for at modtage et socialt frikort.

Eftersom sociale frikort ikke ophører automatisk, har alle borgere, der er blevet visiteret til ordningen i perioden 2019-2022, fortsat deres frikort. En forlængelse af forsøgsperioden vil medføre, at alle borgere med et socialt frikort vil få det forlænget yderligere i 2023 og 2024. Henset til den tid, der er gået, siden en del af disse borgere fik et socialt frikort, vil dette medføre en risiko for, at nogle af disse borgere ikke længere er omfattet af målgruppen. Dette er dels i uoverensstemmelse med formålet med ordningen, dels skaber det forskelsbehandling mellem borgerne, idet nogle borgere må antages at have adgang til at bruge ordningen, selvom de ikke længere er i målgruppen.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at forsøgsperioden for det sociale frikort forlænges med 2 år. Det vil medføre, at borgere med særlige sociale problemer også vil kunne visiteres til og anvende et socialt frikort i perioden 2023-2024. Borgere, der har været visiteret til et socialt frikort i 2019-2022, vil få videreført deres frikort og vil således også kunne tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt via ordningen i 2023 og 2024.

Det foreslås i forlængelse heraf, at beløbsgrænsen på 20.000 kr. årligt og indtægtsgrænsen på 10.000 kr. det forgangne år, som er et målgruppekriterie, årligt reguleres med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsregulering. På den måde vil værdien af ordningen ikke udhules over tid.

Det foreslås også, at kommunerne fremover vil skulle foretage en årlig kontrol af alle borgere med et

socialt frikort i 1. kvartal af henholdsvis 2023 og 2024 for at sikre, at de fortsat opfylder betingelserne for at få udstedt et socialt frikort.

Kommunerne vil i forlængelse af kontrollen skulle deaktivere frikortet for borgere, som ikke længere opfylder betingelserne for at få udstedt et socialt frikort. Dette vil skulle gøres via www.socialtfrikort.dk, hvor kommunerne også opretter sociale frikort. Kommunerne vil i den forbindelse skulle orientere borgerne om, at deres sociale frikort er blevet deaktiveret.

Såfremt en borger, der har fået deaktiveret sit sociale frikort, på et senere tidspunkt igen opfylder betingelserne for at få et socialt frikort, og udtrykker ønske herom over for den visiterende kommune, har kommunen mulighed for at genaktivere borgerens frikort.

Eftersom der bliver udstedt socialt frikort til visiterede borgere for hele forsøgsperioden, må det antages, at der er borgere med et socialt frikort, der pga. udvikling i deres personlige forhold m.v. siden visitations-tidspunktet, som kan være helt tilbage i 2019, ikke længere er omfattet af målgruppen. Kontrollen vil derfor skulle være med til at sikre, at borgerne fortsat er omfattet af målgruppen for ordningen, hvormed bl.a. risikoen for misbrug af ordningen og forskelsbehandling mellem borgerne mindskes.

Det foreslås, at der ikke stilles krav til, hvordan kommunerne nærmere organiserer og foretager kontrollen. Dog anbefales det, at kontrollen gennemføres på en måde, der er mindst muligt administrativt krævende for kommunerne, og som ikke stiller store krav til borgerne om dokumentation. For så vidt angår opfølgningen på betingelserne vedr. indtægt, uddannelse og ophold forventes denne at kunne gennemføres administrativt via relevante registre.

3. Konsekvenser for FN's verdensmål

Lovforslaget forventes at have en positiv betydning for Danmarks indfrielse af FN's verdensmål om dels at gennemføre nationalt tilpassede sociale sikringssystemer og foranstaltninger for alle (delmål 1.3) og dels målet om at enhver, uanset alder, køn, handicap, race, etnicitet, oprindelse, religion eller økonomisk eller anden status, i højere grad inddrages i sociale, økonomiske og politiske beslutninger (delmål 10.2).

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at medføre kommunale og statslige merudgifter.

De samlede offentlige merudgifter skønnes at være i størrelsesordenen 29 mio. kr. tilsammen i 2023 og 2024. De statslige udgifter indebærer blandt andet formidling og forankring, dækning af skattemæssigt mindreprovenu og mindre fradrag i sociale ydelser og drift af IT-løsningen (www.socialtfrikort.dk). De kommunale merudgifter skønnes at være i forbindelse med kommunal visitation, kontrol og klagesagsoplysning. De kommunaløkonomiske konsekvenser skal forhandles med KL. Det sociale frikort har karakter af en skatteudgift og vil indgå i Skatteministeriets opgørelse over skatteudgifter.

Det vurderes, at udgifter på de loftsstyrede udgiftsområder forventes at ligge inden for de statslige udgiftslofter.

Lovforslaget vil ikke berøre regionerne og har derfor hverken økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for regionerne.

Det vurderes, at lovforslaget har implementeringskonsekvenser i form af visitering og klagesagsbehandling i kommunerne og Ankestyrelsen.

For så vidt angår visitation skal kommunerne forholde sig hertil på samme måde, som de hidtil har gjort det. Det indebærer, at borgere vil skulle visiteres til det sociale frikort på baggrund af en konkret

individuel vurdering af, om den pågældende er i målgruppen for servicelovens ydelser og tilbud til voksne på baggrund af særlige sociale problemer, opfylder opholdskravet og er langt fra uddannelse og beskæftigelse.

Kommunale sagsbehandlere skal således ved behandling af en borgers ansøgning om et socialt frikort tjekke borgerens indkomst de forgangne 12 måneder, undersøge om borgeren har været under uddannelse i samme periode, og om vedkommende opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik. Dertil skal sagsbehandlerne vurdere, om vedkommende opfylder betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i lov om social service.

Det forventes, at kommunerne samlet set vil skulle visitere ca. 2.650 borgere til ordningen årligt i 2023 og 2024.

For så vidt angår den foreslåede årlige kontrol i 2023 og 2024 af borgere, der har et socialt frikort, stilles der ikke krav til, hvordan kommunerne organiserer og foretager denne. Kontrollen kan dog med fordel foretages i forbindelse med kommunernes normale arbejdsgange, der indebærer løbende opfølgning eller kontrol af modtagere af kontanthjælp, ressourceforløbsydelse m.v. Ligeledes anbefales det, at kontrollen gennemføres på en måde, der er mindst muligt administrativt krævende for kommunerne.

Det forventes, at kommunerne vil skulle kontrollere ca. 7500 borgere i første kvartal af 2023, og knap 9000 borgere i første kvartal af 2024.

Social- og Ældreministeriet har herudover overvejet, hvorvidt lovforslaget følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

Det vurderes, at princip nr. 1 om enkle og klare regler er iagttaget i lyset af det overordnede formål, der forfølges med lovforslaget, om at lave en forsøgsordning med få regler og krav til administration for både kommuner, erhvervsliv m.v. og borgere.

Lovforslaget er i overensstemmelse med princip nr. 2 om digital kommunikation, da det med lovforslaget forventes, at borgerens ansøgning om et socialt frikort vil ske digitalt, dog med mulighed for ansøgning på blanket, der sendes til kommunen. Borgeren får derudover svar på sin ansøgning via Digital Post. Det forventes samtidig, at kommunernes behandling af borgerens ansøgning skal ske digitalt via kommunens ESDH-system. Ligeledes forventes det, at sagsbehandlingen skal ske automatisk for så vidt angår de dele af afgørelsen, der træffes efter objektive kriterier, herunder vurderingen af om borgeren lever op til indkomst-, uddannelses- og opholdskravet jf. § 2, stk. 2, nr. 2 og 3, i lov om forsøg med et socialt frikort. I den forbindelse vil der i nogle tilfælde ske deling af oplysninger på tværs af kommunale forvaltninger, herunder fx på tværs af social- og beskæftigelsesforvaltninger. Kommunerne vil dermed foretage automatiseret behandling af ansøgninger, dog suppleret af manuel behandling for så vidt angår kriteriet, om at borgeren skal være i målgruppen for afsnit V i lov om social service, da det indebærer et fagligt skøn. Dermed er lovforslaget også i overensstemmelse med princip nr. 3 og nr. 4 om automatisk sagsbehandling og genbrug af data.

For så vidt angår princip nr. 5 om tryk og sikker databehandling henvises til *Folketingstidende 2020-2021, tillæg A, L 91 som fremsat*, hvor det reguleres, at behandlingen af personoplysninger skal følge gældende lov om behandlinger af personoplysninger og leve op til kravene hertil.

Derudover er lovforslaget i overensstemmelse med princip nr. 6, da den tekniske understøttelse af lovforslaget, www.socialtfrikort.dk, er baseret på allerede eksisterende offentlig infrastruktur, herunder NemID, MitID, Digital Post og i nogle kommuners tilfælde Borger.dk. Både kommuner, virksomheder og borgere, der gør brug af ordningen, skal anvende NemID eller MitID til at logge ind på www.socialtfrikort.dk, og

borgere, der har ansøgt om et socialt frikort, får svar på deres ansøgning via Digital Post. I nogle tilfælde er det ligeledes muligt at ansøge om et socialt frikort via Borger.dk. Offentlig infrastruktur benyttes derfor i løsningen.

Endelig vurderes det, at princip nr. 7 om forebyggelse af snyd og fejl er efterlevet, idet kommunerne skal behandle borgeres ansøgning om socialt frikort med brug af relevante offentlige registre, herunder indkomstregistret m.fl., mens borgerne ikke selv skal angive, om de lever op til målgruppekriterierne for ordningen.

Det sociale frikort er medvirkende til, at socialt udsatte mennesker gives bedre muligheder for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage hertil og opleve øget værdi i hverdagen. Desuden skal det sociale frikort fjerne barrierer og motivere borgere til at engagere sig på arbejdsmarkedet under fleksible vilkår, som kan tilpasses den enkelte borgers livsomstændigheder.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Da det er frivilligt at ansætte borgere via et socialt frikort, har lovforslaget ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., bortset fra for de virksomheder, der vælger at benytte ordningen og dermed ansætter en borger via det sociale frikort.

Med lovforslaget videreføres www.socialtfrikort.dk, som allerede er kendt og benyttet af virksomhederne.

Da skattefrihed og friholdelse for fradrag i offentlige forsørgelsesydelse for en borger med et socialt frikort er betinget af, at vederlaget indberettes af den udbetalende arbejdsgiver via www.socialtfrikort.dk, skal arbejdsgiveren påtage sig de administrative forpligtelser, der er forbundet hermed i lighed med, hvad der har været gældende i den hidtidige forsøgsperiode.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgere.

Det sociale frikort er en frivillig ordning, som borgere kan ansøge om at blive en del af. På baggrund af borgerens ansøgning og en konkret, individuel vurdering af, om den enkelte person er i målgruppen, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at tilbyde et socialt frikort.

Borgere, der har haft et socialt frikort i 2019-2022, får automatisk videreført deres sociale frikort i 2023-2024 og skal derfor ikke foretage sig noget i forbindelse med lovændringen.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Det er en forudsætning for visitation til det sociale frikort, at borgeren opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik. Opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp gælder ikke for EU/EØS-borgere, i det omfang disse efter EU-retten er berettigede til hjælpen, jf. § 11, stk. 10, 1. pkt., i lov om aktiv socialpolitik.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 30. juni 2022 til den 18. august 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F, Advokatrådet, Akademikerne. Ankestyrelsen, BL – Danmarks Almene Boliger, Blå Kors, BoPaM (Børn og Pårørende af Misbrugere; tidligere Landsforeningen til pårørende for stofmisbrugere), Brugerforeningen for aktive stofmisbrugere, Brugernes Akademi, Børne- og kulturchefforeningen, Center for Rusmiddelforskning, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Det Centrale Handicapråd, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), DI, FH Fagbevægelsens Hovedorganisation, FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Frelsens Hær, FSD – Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Gadejuristen, Hjem til alle, HK Kommunal, HORESTA, Hus forbi, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KABS – behandlingscenter for stofbrugere, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Kofoeds Skole, Kriminalforsorgen, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen LEV Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af væresteder for stofafhængige og tidligere stofafhængige (LVS), Landsforeningen Bedre Psykiatri, LOS – De private tilbud, Mændenes Hjem, Projekt Udenfor, Reden Vesterbro, Røde Kors Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Selveje Danmark, SIND, SMVdanmark, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS) og Socialpædagogernes Landsforbund.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	De samlede offentlige merudgifter skønnes at være i størrelsesordenen 29 mio. kr. tilsammen i 2023 og 2024.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget har administrative konsekvenser i form af visitering og klagesagsbehandling i kommunerne og Ankestyrelsen. Lovforslaget lever op til de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	For de virksomheder, der vælger at benytte ordningen og dermed ansætte en borger via det sociale frikort, vil der være visse administra-

		tive konsekvenser forbundet med ansættelsen, herunder i forbindelse med indberetning af lønudbetaling til it-løsningen Socialtfrikort.dk på www.socialtfrikort.dk .
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Borgere, der har haft et socialt frikort i 2019-2022, får automatisk videreført deres sociale frikort i 2023-2024 og skal derfor ikke foretage sig noget ifm. lovændringen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
---	----	----------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 1 i lov om forsøg med et socialt frikort, at borgere med særlige sociale problemer i forsøgsperioden i årene 2019-2022 har ret til et socialt frikort, såfremt betingelserne i lovens § 2, stk. 2, er opfyldt.

Det foreslås, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, at tidsperioden ”2019-2022” i § 1 ændres til ”2019-2024”, sådan at forsøgsordningen vil blive forlænget til også at gælde i 2023 og 2024.

Forslaget vil medføre, at borgere med særlige sociale problemer, der opfylder betingelserne i § 2, stk. 2, i lov om forsøg med et socialt frikort, også vil kunne visiteres til og anvende et socialt frikort i 2023 og 2024.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 2, stk. 2, nr. 2, i lov om forsøg med et socialt frikort, at der kan udstedes et socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer, som bl.a. hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af socialt frikort.

Det foreslås som følge af forslaget om en årlig regulering af beløbet, at det i § 2, *stk. 2. nr. 2*, i lov om forsøg med et socialt frikort skal fremgå, at beløbet på 10.000 kr. er 2023-niveau.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 3

Det fremgår af § 2, stk. 3, i lov om forsøg med et socialt frikort, at et socialt frikort giver mulighed for, at borgere kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår.

Det foreslås som følge af forslaget om en årlig regulering af beløbet, at det i § 2, *stk. 3. 1. pkt.*, i lov om forsøg med et socialt frikort skal fremgå, at beløbet på 20.000 kr. er 2023-niveau.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 4

Det fremgår af § 2, stk. 3, 2. pkt., i lov om forsøg med et socialt frikort, at en borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2019, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i hvert af årene 2019 og 2020. Det følger af lovens § 2, stk. 3, 3. pkt., at en borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2019, 2020 eller 2021, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i hvert af årene 2021 og 2022, og efter lovens § 2, stk. 3, 4. pkt., kan en borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2022, tjene op til 20.000 kr. skattefrit i året 2022.

Da det med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås, at forsøgsordningen med et socialt frikort forlænges til og med 2024, er der behov for en bestemmelse, der ligesom ovennævnte bestemmelser tilsvarende regulerer muligheden for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit i 2023 og 2024.

Med henblik på at forenkle og samle de nævnte bestemmelser med bestemmelser, der regulerer muligheden for at tjene 20.000 kr. skattefrit i 2023 og 2024, foreslås det, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, at § 2, *stk. 3, 2.-4. pkt.*, i lov om forsøg med et socialt frikort ophæves, og at der i stedet indsættes et nyt § 2, *stk. 3, 2. og 3. pkt.*, der samlet regulerer muligheden for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit i årene 2019-2024, sådan at en borger, der har fået udstedt et socialt frikort perioden fra 2019 til 2023, kan tjene op til 20.000 kr. (2023-niveau) skattefrit i hvert af årene 2023 og 2024, og at en borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2024, kan tjene op til 20.000 kr. (2023-niveau) skattefrit i året 2024. Herefter vil borgere med særlige sociale problemer, der opfylder lovens § 2, stk. 2, også kunne visiteres til og anvende et socialt frikort i 2023 og 2024.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det er ikke reguleret i lov om forsøg med et socialt frikort, om kommunerne skal forholde sig til, hvorvidt borgere, som er visiteret til ordningen med et socialt frikort, fortsat lever op til betingelserne for at få udstedt et socialt frikort i årene efter visitationen.

Det foreslås derfor, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, at der i lov om forsøg med et socialt frikort indsættes et nyt § 2, *stk. 4*, om, at kommunalbestyrelsen i første kvartal af 2023 og 2024 skal kontrollere, om borgerne,

som kommunen har udstedt sociale frikort til, stadig opfylder betingelserne for at få udstedt et socialt frikort. Indtægt på baggrund af et socialt frikort skal ikke indgå i beregningen af, om borgeren har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. (2023-niveau) inden for det seneste år forud for kontrollen.

Hvis en borger ikke længere opfylder betingelserne for at få udstedt et socialt frikort, skal kommunalbestyrelsen orientere borgeren og deaktivere borgerens sociale frikort via www.socialtfrikort.dk.

Forslaget vil således medføre, at borgere, der har fået udstedt et socialt frikort i løbet af forsøgsperioden med ordningen med et socialt frikort, skal have frataget deres sociale frikort, hvis det ved en af kommunens kontroller vurderes, at vedkommende ikke længere opfylder betingelserne for at få udstedt et socialt frikort.

Såfremt en borger, der har fået deaktiveret sit sociale frikort, på et senere tidspunkt igen opfylder betingelserne for at få et socialt frikort, og udtrykker ønske herom over for den visiterende kommune, har kommunen mulighed for at genaktivere borgerens frikort.

Kontrollerne skal udføres én gang pr. borger i første kvartal af henholdsvis 2023 og 2024. I første kvartal af 2023 skal kommunerne føre kontrol med alle borgere med sociale frikort, der er udstedt i perioden 2019-2022, mens kontrollen i første kvartal af 2024 skal omfatte alle borgere med sociale frikort, der er udstedt i perioden 2019-2023. Kommunerne bør kontrollere de borgere, som kommunen har udstedt sociale frikort til.

Der stilles ikke krav til, hvordan kommunerne organiserer og foretager kontrollen. Kontrollen kan dog med fordel foretages i forbindelse med kommunernes normale arbejdsgange med løbende opfølgning eller kontrol af modtagere af kontanthjælp, ressourceforløbsydelse mv.

Det anbefales desuden, at kontrollen gennemføres på en måde, der er mindst muligt administrativt krævende for kommunerne, og som ikke stiller store krav til borgerne om dokumentation. For så vidt angår opfølgningen på betingelserne vedr. indtægt, uddannelse og ophold forventes denne at kunne gennemføres administrativt via relevante registre.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår ikke af lov om forsøg med et socialt frikort, om beløbene på 20.000 kr., som borgerne maksimalt kan tjene via ordningen pr. kalenderår, og på 10.000 kr., som borgerne maksimalt må have haft som arbejdsindkomst inden for det seneste år forud for tilkendelsen af socialt frikort, skal reguleres.

Det foreslås med § 2, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, at beløbene fremover årligt reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Forslaget skal sikre, at værdien af ordningen ikke udhules over tid.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af § 4 i lov om forsøg med socialt frikort, at indtægt på baggrund af et socialt frikort skal indberettes af virksomheden til kommunen via en særskilt fælleskommunal it-løsning, som etableres og drives af et aktieselskab, som KL ejer.

Da it-løsningen siden lovens vedtagelse er blevet udviklet og i dag består af den konkrete it-løsning Socialfrikort.dk på www.socialtfrikort.dk, foreslås det, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, at den del af bestemmelsen

i § 4 i lov om forsøg med et socialt frikort, der beskriver it-løsningen ”en særskilt fælleskommunal it-løsning, som etableres og drives af et aktieselskab, som KL ejer” ændres til ”it-løsningen Socialtfrikort.dk”.

Med forslaget vil den konkrete it-løsning herefter fremgå direkte af bestemmelsen i loven.

Til nr. 8

Det fremgår af § 6, stk. 2, i lov om forsøg med socialt frikort, at loven ophæves den 1. januar 2023.

Da det med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås, at forsøgsordningen med et socialt frikort forlænges til og med 2024, vil det være nødvendigt at ændre ophævelsesdatoen i lov om forsøg med et socialt frikort.

Det foreslås derfor, at ”2023” i lovens § 6, stk. 2, ændres til ”2025”, sådan at loven først ophæves den 1. januar 2025.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Den foreslåede ikrafttrædelsesdato vil medføre, at det sociale frikort videreføres i 2023 og 2024 for at sikre yderligere udbredelse af det sociale frikort blandt borgere og virksomheder samt yderligere implementering af ordningen i landets kommuner.

Da lov om forsøg med et socialt frikort, jf. § 8, ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget, vil loven ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 1. Formålet med denne lov er, at borgere med særlige sociale problemer i en forsøgsperiode i årene 2019-2022 har ret til at modtage et socialt frikort, hvis betingelserne i § 2 er opfyldt.

§ 2. ---

Stk. 2. Der kan udstedes et socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer, som

- 1) opfylder betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i lov om social service,
- 2) hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft en arbejdsindkomst på over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af et socialt frikort og
- 3) opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 3. Ved et socialt frikort forstås en mulighed for, at borgeren kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og udstøttet arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v., uden at indtægten fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2019, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i hvert af årene 2019 og 2020. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2021, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i hvert af årene 2021 og 2022. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2022, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i året 2022.

Stk. 4-5. ---

I lov om forsøg med et socialt frikort, jf. lovebekendtgørelse nr. 1160 af 15. november 2019, som ændret ved lov nr. 2217 af 29. december 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 ændres »årene 2019-2022« til: »årene 2019-2024«.

2. I § 2, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »10.000 kr.«: »(2023-niveau)«.

3. I § 2, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »20.000 kr.«: »(2023-niveau)«.

4. § 2, stk. 3, 2.-4. pkt., ophæves, og i stedet indsættes som 2. og 3. pkt.:

»En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i perioden fra 2019 til 2023, kan tjene op til 20.000 kr. (2023-niveau) skattefrit i hvert af årene 2023 og 2024, jf. dog stk. 4. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2024, kan tjene op til 20.000 kr. (2023-niveau) skattefrit i året 2024.«

5. I § 2 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal én gang i første kvartal af henholdsvis 2023 og 2024 kontrollere, om borgerne, som kommunen har udstedt socialt frikort til, stadig opfylder betingelserne for at have et socialt frikort. Hvis en borger ikke længere opfylder betingelserne for at have et socialt frikort, skal kommunalbestyrelsen orientere borgeren herom og deaktivere borgerens sociale frikort.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

6. I § 2 indsættes efter stk. 4, der bliver stk. 5, som stk. 6:

»Stk. 6. De beløb, der er nævnt i § 2, stk. 2, nr. 2 og stk. 3, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbene afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2024.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 7.

§ 4. Indtægt på baggrund af det sociale frikort skal indberettes fra virksomheden til kommunen via en særskilt fælleskommunal IT-løsning, som etableres og drives af et aktieselskab, som KL ejer.

§ 6. ---

Stk. 2. Loven ophæves den 1. januar 2023.

7. I § 4 ændres »en særskilt fælleskommunal it-løsning, som etableres og drives af et aktieselskab, som KL ejer« til:
»it-løsningen Socialtfrikort.dk«.

8. I § 6, stk. 2, ændres »2023« til: »2025«.